

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I. Baggrunden for lovforslaget

Dette lovforslag omfatter de samlede lovbestemmelser om frie grundskoler, der hidtil har været indeholdt i tre love, nemlig lov om friskoler og private grundskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 252 af 19. april 1989, (friskoleloven), lov om statsstøtte til visse private skoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 659 af 25. oktober 1988, (tilskudsloven) og lov nr. 214 af 5. april 1989 om kommuners og amtskommuners bidrag til statslige og private skoler og kurser (bidragsloven).

Lovforslaget bygger på de forslag om ændring af tilskudsreglerne, som er foreslået i Betænkning om nyt tilskudssystem for frie grundskoler, afgivet marts 1991 af et udvalg nedsat af Undervisnings- og Forskningsministeriet med repræsentation for Frie Grundskolers Fællesråd (tilskudsudvalget).

Med samlingen af alle lovbestemmelser om private grundskoler og friskoler (frie grundskoler) i én lov gennemføres der samtidig en række forenklende ændringer af lovbestemmelserne om frie grundskoler under ét, men hovedsigtet med lovforslaget er en omlægning af tilskudssystemet.

Det må betragtes som meget ønskeligt, at nye tilskudsregler kan træde i kraft 1. januar 1992, dels fordi de nuværende lovbestemmelser på en række punkter har vist sig uhensigtsmæssige, dels fordi nye tjenestetidsaftaler med virkning fra 1. august 1992 forventes at ville kræve en omlægning af tilskudssystemet allerede for 1992, og endelig fordi skolerne har behov for en afklaring vedrørende deres fremtidige økonomiske situation.

Forslag til omlægninger

Tilskudsudvalgets forslag til omlægninger omfatter:

- Forslag om at erstatte den nuværende reguleringsbestemmelse i tilskudsloven med en bestemmelse om regulering af rammetilskuddet pr. elev ved frie grundskoler ud fra udgiftsniveauet i folkeskolen.
- Forslag om ændring af de nuværende regler for fordeling af rammetilskud mellem frie grundskoler.

- Administrative omlægninger med henblik på at opnå en væsentlig forenkling af tilskudssystemet.
- Forslag om en række særtilskudsordninger, herunder om indførelse af tilskud til og bidragsopkrævning for skolefritidsordninger og om omlægning af de nuværende refusionstilskud (renter af bygningslån, husleje og skatter og afgifter) til rammetilskud.

Lovforslagets bestemmelser svarer med nogle mindre ændringer til de forslag, som et flertal i tilskudsudvalget, herunder flertallet af medlemmer fra Frie Grundskolers Fællesråd, stillede. Repræsentanten for Dansk Friskoleforening afgav dog på denne forerings vegne en generel mindretalsudtalelse.

Finanslovsfastlæggelsen af det generelle driftstilskud pr. elev

Forslaget om fastlæggelse af tilskuddet pr. elev til generelle driftsudgifter med udgangspunkt i folkeskolens udgiftsstandard (lovforslagets § 10, stk. 3) har til formål at sikre en rimelig parallel udvikling mellem udgiftsniveauet pr. elev i folkeskolen og tilskudsniveauet for de frie grundskoler. Der er strukturelle forskelle mellem folkeskolen og de frie grundskoler, der må tages hensyn til ved fastsættelsen af tilskudsandelen, men paralleliteten kan sikres ved, at tilskudsandelen fastholdes på et stabilt niveau ved den årlige fastlæggelse af tilskudstaksten på finansloven, jf. i øvrigt afsnittet nedenfor om økonomiske konsekvenser.

De regnskabstal for folkeskolen, der kan danne grundlag for forslag om rammetilskud pr. elev for de frie grundskoler i finanslovsforslaget, vil være tre år gamle i forhold til det finansår, som takstfastsættelsen gælder. Herved vil der ud fra de kommunale budgettal for de mellemliggende år kunne opnås en vis budgetsikkerhed over 3 år såvel for skolerne som for staten og de bidragydende kommuner.

Bortset fra at taksten på finansloven skal fastlægges som en andel af udgiften pr. elev i folkeskolen stilles der ikke forslag om principielle ændringer i forbindelse med den årlige takstfastsættelse på finansloven. Der vil fortsat være tale om en lovbunden samlet tilskudsramme på finansloven, der er bestemt